

ZATWIERDZAM

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuję zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Brenna

Karta uzgodnień:

Lp.	Nazwa instytucji	Osoba funkcyjna	Data	Podpis
1	POLICJA	Komendant Komisariatu Skoczowie nadkomisarz Przemysław Żur	2023-10-16	KOMENDANT KOMISARIATU POLICJI W SKOCZOWIE nadkom. Przemysław ŻURAT
2	Beskidzkie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Prezes Beskidzkiego WOPR Eryk Gazda	16.10.2023	PREZES Beskidzkiego WOPR mgr inż. Eryk Gazda

Spis treści

1. Charakterystyka Gminy Brenna	4
2. Cel i podstawy prawne opracowania.....	4
3. Podstawy prawne opracowania.....	4
4. Obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych	5
5. Obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych	6
6. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Brenna	7
7. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych	10
8. Telefony alarmowe, siły i środki do działań ratowniczych	11
Podsumowanie	11

1. Charakterystyka Gminy Brenna

Gmina Brenna leży w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Powierzchnia gminy wynosi 95 km². Gmina nie posiada jednostek pomocniczych w postaci sołectw, natomiast składa się z miejscowości: Brenna, Górki Wielkie, Górki Małe. Gmina Brenna bezpośrednio graniczy ze Skoczowem, Jasienicą, Jaworzem, Szczyrkim, Wisłą, Ustroniem oraz Bielskiem-Białą. Strukturę przestrzenną gminy wyznaczają dwie rzeki – Brennica oraz Leśnica.

2. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest: analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Brenna, określenie działań profilaktycznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

3. Podstawy prawne opracowania

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz.714).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu, oraz znaków informacyjnych i flag (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1979)

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478).

4. Obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych

Zgodnie z art.4 Ustawy z 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych za zapewnienie bezpieczeństwa odpowiada:

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji-osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właścivi miejscowo Wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej „zarządzającymi obszarem wodnym”.

Zadania o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane są przez Wójta (Burmistrza, Prezydenta Miasta na obszarze o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 3 należą do zadań własnych gminy.

Aby zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na obszarach wodnych na terenie gminy Brenna, Wójt Gminy Brenna opracował analizę zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji. Miejsca te zostały określone i zweryfikowane przez patrole Policji

Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

obszar wodny jako wody śródlądowe oraz wody przybrzeżne w rozumieniu, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m)

wyznaczony obszar wodny jako kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. dokonaniu, we współpracy z Policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1 analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu, lub rekreacji na obszarach wodnych,
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
  - a. oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b. objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust 1 miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpeli,

- c. uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób,
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

5. Obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych

Zgodnie z art.32 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478) każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Osoby przebywające na obszarach wodnych zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób w szczególności:

- zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- stosowania się do znaków nakazu, zakazu umieszczonych przez podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 1;
- zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie o zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- bezwzględnego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób i korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;

Ustawa Prawo wodne definiuje:

Kąpielisko - rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem, że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpeli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowski, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli - rozumie się przez to wykorzystywany do kąpeli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Oznakowanie i sygnalizacji obszarów wodnych reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag. Forma oznakowania znaków zakazu, ostrzegawczych i informacyjnych dotyczących obszarów wodnych unormowana jest ogólnie obowiązującymi przepisami prawa i ustawodawca nie pozostawił zarządzającemu wyznaczonym obszarem wodnym dowolności w tym zakresie. Nie wolno wprowadzać w miejsce znaków określonych rozporządzeniem, znaków o innych kształtach, kolorystyce, grafice, rozmiarach itp.

6. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Brenna

Obszary wodne stanowiące publiczne śródlądowe wody powierzchniowe będące własnością skarbu państwa znajdujące się na terenie Gminy Brenna:

- rzeka Brennica
- rzeka Wiśła
- potok Hołcyna
- potok Leśnica
- potok Krzywaniec

Nie planowane jest również tworzenie przy w/w ciekach takich miejsc w przyszłości.

Z uwagi na charakterystykę wymienionych powyżej rzek i potoków nie stanowią one odpowiednich miejsc umożliwiających organizację kąpielisk ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Zdjęcie 1 Rzeka Brennica, widok z mostu na ul. Bielskiej

Zdjęcie 2 Rzeka Brenica, widok z mostu na ul. Hołcyna

Niemniej jednak, co roku w okresie letnim na terenie miejscowości Brenna oraz Górki Wielkie można stwierdzić występowanie licznych miejsc wykorzystywanych do plażowania lub kąpeli przez mieszkańców i turystów. Szczególnie miejsca te występują nad brzegami rzeki Brennica (sporadycznie rz. Wisła, p. Hołcyna, p. Leśnica). Są to miejsca atrakcyjne przyrodniczo i krajobrazowo jednak ze względu na charakterystykę nie nadają się one do bezpiecznego wykorzystywania jako kąpieliska czy miejsca wykorzystywane do kąpeli.

Zdjęcie 3 Rzeka Brenica, widok z mostu na ul. Zofii Kossak w Górkach Wielkich

W wyniku powodzi jakie miały miejsce w latach ubiegłych (szczególnie 2010 r.), a także w wyniku erozji wodnej w obrębie koryta Brennicy (a także pozostałych cieków) powstały szkody mające wpływ na bezpieczeństwo osób i są to m.in. zerwane progi i stopnie wodne, wyrwy brzegowe oraz w dnie koryta.

Niestety jako czynnik zagrażający bezpieczeństwu osób korzystających z wody do kąpieli wymienić należy także zanieczyszczenia, jakie teoretycznie mogą wystąpić lokalnie. Niestety Gmina Brenna nie jest jeszcze w 100 % skanalizowana, wobec czego pomimo prowadzonych kontroli gospodarki ściekowej na nieruchomościach może dojść do nielegalnego zrzutu ścieków, co w znacznej mierze może wpłynąć na jakość wody.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne wody będące własnością Skarbu Państwa są ogólnodostępne dla ludności, więc każdy ma prawo korzystać z kąpieli, ale musi pamiętać, że robi to wyłącznie na własną odpowiedzialność, o czym gmina co roku przypomina umieszczając informację w lokalnych mediach (gazeta lokalna i strona internetowa).

7. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych

Każde miejsce może być potencjalnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa osób, które wykorzystują obszar wodny do rekreacji. Bezpieczeństwo użytkowników zależy przede wszystkim od ich świadomości oraz przestrzegania ustalonych norm bezpieczeństwa.

Wejście do wody niezależnie od głębokości stwarza zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć. Zagrożenie to wzrasta w połączeniu z poniższymi czynnikami:

- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- gwałtowne oziębienie organizmu powodujące wstrząs termiczny,
- spożywanie alkoholu lub innych środków odurzających,
- stan zdrowia uniemożliwiający wypoczynek nad wodą,
- nieodpowiednia zabawa w wodzie,
- kamieniste ukształtowanie dna cieków wodnych,
- nagła zmiana ukształtowania dna,
- stromy brzeg,
- szybki nurt górskich strumieni.

Potencjalnymi skutkami wejścia do wody niezależnie od głębokości mogą być:

- zranienie,
- skaleczenie,
- podtopienie,
- utonienie,
- uraz mechaniczny,
- stany chorobowe skóry i przewodu pokarmowego.

Kąpiel w miejscach niestrzeżonych, niedozwolonych oraz nieoznakowanych może prowadzić do tragedii.

Zimą, zagrożeniem dla wędkarzy korzystających z cieków wodnych jest:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na lód,

- w przypadku przewrócenia się do wody - szok termiczny, wychłodzenie organizmu, brak możliwości wyjścia na brzeg,
- stosowanie niewłaściwej odzieży do panujących warunków atmosferycznych na zewnątrz, skutkującej wyziębieniem organizmu.

Planowane działania na rzecz ograniczenia zagrożeń to:

- monitorowanie terenów wzdłuż rzek i potoków przez patrole policji,
- zgłaszanie konieczności podjęcia bieżących napraw w korytach cieków do PGW Wody Polskie Nadzór Wodny w Skoczowie,
- prowadzenie działań profilaktycznych,
- prowadzenie akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży,
- informowanie o warunkach pogodowych,
- upublicznienie niniejszej analizy na stronie internetowej <https://brenna.org.pl>

8. Telefony alarmowe, siły i środki do działań ratowniczych

W przypadku wystąpienia zagrożenia na obszarach wodnych na terenie Gminy Brenna należy powiadomić:

- operatora nr alarmowego 112,
- Beskidzkie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Telefon 604 900 300
- Państwową Straż Pożarną w Cieszynie – ul. Chemików 16 43-400 Cieszyn, tel: 47 851 71 00
- Komisariat Policji w Skoczowie – ul. Reczna 7A 43-430 Skoczów, tel: 47 857 36 10
- Ochotnicze Straże Pożarne Gminy Brenna: nr alarmowy 112

OSP Brenna-Centrum

OSP Brenna-Leśnica

OSP Górki Wielkie

Jednostki OSP realizują zadania z obszaru ratownictwa wodnego i ratownictwa medycznego, dysponują specjalistycznymi pojazdami i sprzętem.

Podsumowanie

Gmina Brenna, mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców i osób przebywających na terenie gminy, realizuje zadania na rzecz ograniczenia zagrożeń na obszarach wodnych.

Za pośrednictwem strony internetowej <https://www.brenna.org.pl/> prowadzi kampanię informacyjną nt. zagrożeń bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze wodnym publikując niniejszą analizę.